

DOI: 10.31866/2410-1176.44.2021.235393

УДК 792.028

**АКТОРСЬКИЙ ТРЕНІНГ
СТЕЛЛИ АДЛЕР: ГРА ЯК ФОРМА
СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ**

Штефюк Валерія Дмитрівна

*Асистент,**ORCID: 0000-0002-0981-3003,**e-mail: 14valeri777@gmail.com,**Київський національний університет**культури і мистецтв,**вул. Євгена Коновальця, 36, Київ, Україна, 01133*

Мета статті — виявити специфіку акторського тренінгу одного з провідних американських театральних діячів ХХ ст. С. Адлер у контексті особливостей інтерпретації методу Станіславського та визначити його актуальність на сучасному етапі розвитку театральної педагогіки. Методологія дослідження. Застосовано системний метод, що дав змогу розглянути методику навчання актора, запропоновану К. Станіславським як цілісність; метод когнітивного аналізу, завдяки якому виявлено відмінності системи професійної підготовки актора Л. Страсберга, С. Майснера та С. Адлер, а також простежено внутрішню логіку розвитку методики акторського навчання за допомогою спеціально розроблених вправ тренінгу й ін. Наукова новизна. Досліджено методику навчання актора С. Адлер, що становить собою творчу трансформацію теорії Станіславського та відповідає потребам студентів акторської майстерності; проаналізовано вправи зовнішньої і внутрішньої техніки актора з тренінгу С. Адлер, актуальні для сучасної театральної педагогіки. Висновки. Виявлено, що акторський тренінг, розроблений С. Адлер на основі авторської інтерпретації системи Станіславського, окрім сприяння усуненню особистих проблем, що заважають успішному професійному навчання, розвитку психічних процесів актора й тренування його творчих навичок і вмінь, фокусує увагу на створенні середовища, що підживлює театральних акторів та глядачів, щоб вони цінували людство, привносячи мистецтво та культуру в суспільство, виходячи з розуміння того, що зростання особистості і актора, і людини є синонімами. Акторський тренінг С. Адлер еволюціонував, але багато його фундаментальних ідей активно використовуються, зокрема в аспекті дослідження діапазону акторських можливостей у динаміці емоцій, пропонуючи актору досліджувати роль на основі власного досвіду, уяви й поведінки.

Ключові слова: Стелла Адлер; акторський тренінг; система Станіславського; навчання актора; методологія; театральної педагогіки

Вступ

Понад століття тому К. Станіславський вперше визначив сутність власних пошуків у галузі методології акторського мистецтва як дослідження системи елементів творчого самопочуття актора, що відображають закони природи, органічні закони життя. Творчі відкриття та постійні пошуки К. Станіславського стали визначальними в контексті розвитку театрального мистецтва, і протягом ХХ ст. театральна педагогіка в світовому масштабі багато в чому базувалася на його основоположних ідеях, а провідні театральні педагоги розвивали їх відповідно до власного розуміння системи та акторської майстерності.

Театрально-педагогічна діяльність Стелли Адлер (1901–1992), котра призвела до створення однієї з найпопулярніших американських версій системи Станіславського, і нині є важливим внеском в акторську педагогіку ХХ ст. і на, що зумовлює актуальність дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Осмислення розвитку системи Станіславського в академічній школі понад кілька десятиліть відбувається в контексті аналізу її впливу на світове театральне мистецтво, враховуючи зворотній вплив на неї закордонної театральної думки та практики. Серед останніх публікацій вітчизняних мистецтво- й театрознавців назвемо наукові статті В. Павловського «Проблематика методу фізичних дій К. С. Станіславського в контексті сучасного театрального процесу» (2017), О. Хлистун «Особливості застосування пластичних та мовних засобів у процесі створення сценічного образу: мистецтвознавчий аналіз методів акторського перевтілення» (2017), О. Аркадіна-Школьніка «Імпровізаційне самопочуття у вихованні акторської і режисерської майстерності»

(2018), та ін. Водночас бракує наукових публікацій, предметом дослідження яких є акторські тренінги, розроблені відомими закордонними театральними педагогами на основі системи Станіславського.

Наукова новизна статті полягає в дослідженні методики навчання актора С. Адлер, яка становить собою творчу трансформацію теорії Станіславського та відповідає потребам студентів акторської майстерності; аналізі вправ зовнішньої та внутрішньої техніки актора з тренінгу С. Адлер, актуальних для сучасної театральної педагогіки.

Мета статті

Мета статті — виявити специфіку акторського тренінгу одного з провідних американських театральних діячів ХХ ст. Стелли Адлер у контексті особливостей інтерпретації методу Станіславського та визначити його актуальність на сучасному етапі розвитку театральної педагогіки.

Методологія зумовлена метою дослідження. Застосовано системний метод, що дозволив розглянути методику навчання актора, запропоновану К. Станіславським як цілісність; метод когнітивного аналізу, завдяки якому виявлено відмінності системи професійної підготовки актора Л. Страсберга, С. Майснера та С. Адлер, а також простежено внутрішню логіку розвитку методики акторського навчання за допомогою спеціально розроблених вправ тренінгу та ін.

Виклад матеріалу дослідження

На думку дослідників, ідеї К. Станіславського найсильніший вплив здійснили на розвиток американського театру. Гастролі Московського художнього театру 1923–1924-х рр. (протягом року було зіграно 380 вистав) справили надзвичайне враження на представників американського театрального мистецтва і посприяли заснуванню Р. Болеславським, колишнім актором Московського художнього театру та режисером Першої студії МХТ, нью-йоркського Лабораторного театру (1923–1930 рр.) — першої театральної інституції «послідовного залучення американців до системи Станіславського» (Черкаський, 2012, с. 4).

Викладання цілісної системи К. Станіславського в США, розпочаті в Лабораторному театрі (1923–1930-ті рр.) і театрі «Груп» (1921–1940-ві рр.), завдяки дослідженням та розвитку методики в американському театрі ХХ ст., призвели до заснування існуючих і донині Акторської студії (з 1947 р.) та Інституту Лі Страсберга (з 1969 р.), Консерваторії Стелли Адлер (з 1949 р.) та акторської програми школи «Нейбохуд Плейхаус» Сенфорда Майснера (з 1940 р.), викладання в яких базується на акцентуванні на різні елементи системи Станіславського. Дослідники досить схематично пропонують такий поділ: проблеми релаксації, концентрації та афективної пам'яті досліджує метод Л. Страсберга; уяву, запропоновані обставини та фізичні дії — С. Адлер; спонтанність поведінки, сценічні відносини та реальність «дій» — Майснер (Черкаський, 2012, с. 14) або акцентування на психології (Л. Страсберг), соціології (С. Адлер) та спонтанній поведінці (Майснер) (Krasner, 2010, с. 160).

С. Адлер, донька провідного актора американської єврейської сцени, яскрава, експансивна актриса, з 1925 р. навчалася основам акторської майстерності в Лабораторному театрі в Р. Болеславського та М. Успенської (Chinoy, 2013, с. 95). У 1931 р. разом із С. Мейснером, Е. Казаном та групою акторів вона приєдналася до трупи театру «Груп», заснованого Х. Клурманом, Л. Страсбергом та Ч. Кроуфорд. Основою акторської методології трупа обрала систему Станіславського, автор якої вбачав місію театру в творчому перетворенні світу відповідно до вищих гуманістичних ідеалів, а завдання становлення актора сприймав як виховання особистості художника, що вимагає різнобічного розвитку людини, формування духовного світу особистості та особливого світогляду (Лисецкий, 2014, с. 4-5). Відповідно найважливішим напрямом у створенні творчої індивідуальності в межах акторської школи було визначено розвиток акторських здібностей передусім засобами акторського тренінгу. Перші спроби розробки програми навчання акторів, що забезпечили єдність акторської техніки «Груп», були здійснені Л. Страсбергом у 1931–1933 рр., під час літніх навчальних періодів — ним акцентувалося на психотехніці актора (тренінг фокусувався на розвитку пам'яті відчуттів та афективній пам'яті), на зовнішній техніці (у фокусі тренінгу ексцентрика, розвиток уяви та вправи за картинками) і практичне засвоєння матеріалу в роботі над одноактними п'єсами А. Чехова та Ю. О'Ніла, а також над імпровізованими мікро-виставами (Черкаський, 2012, с. 12). Проте С. Адлер, вважаючи, що для кращого розуміння методу його необхідно отримати «з рук в руки», наголошувала на важливості особистого знайомства з його автором. У 1934 р., після навчання влітку в Парижі акторській майстерності безпосередньо в К. Стані-

лавського (актриса відвідувала зняття — на кшталт майстер-класів — протягом 5-ти тижнів), С. Адлер поставила під сумнів доцільність запропонованої Л. Страсбергом інтерпретації методу, наголошуючи, що К. Станіславський відмовився від афективної пам'яті як джерела почуттів на користь дії, і, якщо актор правильно виконує послідовність дії, зумовлену запропонованими обставинами п'єси, то необхідні емоції з'являються в нього самі. На думку С. Гіппіус, заміна К. Станіславським головного елементу власної системи — з афективної пам'яті на дію — пояснюється тим, що під час раннього періоду режисер лише починав дослідження законів акторської творчості і діяв не завжди правильно, на відміну від пізнього періоду, коли він «переріс захоплення буржуазною психологією та афективною пам'яттю», а його «вправи 1930-х років були вже вільні і від нальоту ідеалізму Рібо і від містицизму йоги» (Гіппіус, 1967, с. 32).

На думку С. Бальцерзака, С. Адлер кинула виклик психологічно орієнтованій на «я» актора версії методу Лі Страсберга, репрезентуючи чуттєвий та соціально завзятий підхід до акторської майстерності (Balcerzak, 2018, с. 28). Т. Оппенгейм, онук та дослідник творчості С. Адлер, стверджує, що саме знайомство з К. Станіславським посприяло розвитку в С. Адлер педагогічного таланту, незважаючи на те, що вона вела заняття і до поїздки в Париж (Бартоу, 2013, с. 85-113).

Саме на відмінності підходів до дії та афективної пам'яті базується відмінність системи Станіславського та її модифікації в методі С. Адлер, яка виховала кілька поколінь американських акторів театру і кіно.

Школа С. Адлер була заснована в 1949 р. під назвою «Stella Adler Theatre Studio», потім її перейменовано на «Stella Adler Conservatory of Acting», а нині освітній мистецький заклад функціонує як «Stella Adler Studio of Acting». Окрім викладання у власній студії в Нью-Йорку, С. Адлер викладала в Новій школі соціальних досліджень, у Йельському університеті та ін.

Місія студії С. Адлер виходить з розуміння того, що зростання особистості і актора, і людини є синонімами, і полягає в створенні середовища, що підживлює театральних акторів та глядачів, щоб вони цінували людство, привносячи мистецтво та культуру в суспільство.

За С. Адлер, система не є фіксованим набором правил або систематизованим способом роботи, оскільки не є чимось, що винайдено людиною, і тому обмежена в культурному та навіть філософському плані. Це швидше людське розуміння принципів та логіки природи, застосоване до форми мистецтва, і тому безмежне та доступне для почуттів і думок кожного, як і вся природа (Adler, 1960, с. 16-17).

Ключову роль у навчанні актора, як перш за все, незалежної, вільно мислячої та інформованої особистості, котра перебуває в динамічному розвитку, відповідно відіграє уява, що містить в собі все, від мистецтва до ідеї, поезії колективного несвідомого всього людства — усе, що говорить, чує, відчуває, усе, про що думає актор на сцені, має бути відфільтровано крізь уяву. Основним завданням актора як митця є зростання над своїми попередніми здобутками. Відповідно невід'ємними компонентами підходу С. Адлер до акторського навчання є:

- розвиток особистості, що базується на вивченні природи (в тому числі і людської), мистецтва (не лише театрального) та історії людства;

- розробка безмежного джерела уяви;

- абсолютна відкритість світу та життя в усіх його проявах.

Акторський тренінг, розроблений С. Адлер поділяється на три частини:

- *фундамент*, спрямований на розвиток довільного розуміння, уяви (оскільки основою методики є уява, її розвитку приділено основну увагу), пам'яті, асоціативного мислення, оволодіння діями й осмислення того, як поведінка визначається обставинами, зняття емоційних затисків, подолання психологічних бар'єрів, зниження рівня стресу та ін.;

- *робота над роллю*, що є своєрідним зануренням актора в новий образ як у «нового себе», не шляхом відсторонення від себе, а шляхом самовіднайдення; за С. Адлер, сила вживання актора в роль впливає на наближення його до себе самого, а завдяки вигадці актор має змогу виразити правду;

- *інтерпретація сценарію*: за С. Адлер, актор повинен поставити себе в умови п'єси і працювати від себе, тобто визначити різницю між своєю поведінкою та поведінкою персонажа, знайти всі виправдання дії персонажа, а потім перейти до дії від себе.

Рівень енергії, необхідний актору для передавання ідеї сучасної драми настільки ж високий, як і для передавання поетичного та складного мислення В. Шекспіра або Б. Шоу. С. Адлер стверджує, що «реалізм — це не вихід на сцену. Це також не стиль гри до мінімуму. Реалізм — це гра на тему, якою рухають великі ідеї» (Adler, 1949, с. 539), а правдиво грати на будь-яку тему актор зможе лише тоді, коли буде діяти як людська істота, яка бореться за певні цінності, а якщо робити це як актор, техніка буде слабкою.

Здатність проектувати масштабність великої ідеї також виходить із двох фізичних аспектів тренування:

- розширення артикуляції за межі рівня повсякденної розмови;
- випрямлення тіла відповідно до ідеї.

Коли голос і тіло актора правильно налаштовані, вони звертають увагу глядача на сенсово-змістовий аспект сценічного твору.

Метод С. Адлер є одночасно засобом навчання акторів і технікою, яку використовує актор у роботі над роллю. Вона поєднує в собі роботу над роллю з акцентом на дослідження й переживання життя персонажа, а також роботи над собою, що підкреслює особистий внесок актора та його відданості пам'яті, досвіду й світогляду (Krasner, 2000, с. 3).

На думку Д. Ротте, вчення С. Адлер становить собою творчу трансформацію теорії Станіславського та відповідає потребам сучасних студентів акторської майстерності (Rotte, 1983, с. 18). Багато концепцій, що зустрічаються в працях К. Станіславського, присутні в теорії С. Адлер під іншою термінологією, наприклад: «сценічне спілкування» вона називає «досягнення партнера», акцентуючи, що це найважливіший аспект сценічної дії актора, коли він взаємодіє з партнерами, предметами, зовнішнім світом та внутрішніми образами; «поетичний реалізм», за К. Станіславським, трансформовано на «правду сцени» або «театральність», «надзавдання» п'єси — на «мету автора»; поняття «підтекст» С. Адлер розширює до «життя за межею», а «коло уваги» трансформує на «теперішнє». Зміна термінів теоретичної частини вчення стала можливою лише завдяки повноцінному розумінню та оволодінню оригінальним варіантом, у процесі інтегрування його теорії у власне існування на власних умовах.

Із 1995 р. художнім керівником Консерваторії Стелли Адлер (The Stella Adler Conservatory) став Т. Оппенгейм, який змістив акцент на користь оновлення навчальної програми. Наразі навчальна програма Консерваторії, яка нині входить до програми бакалаврату витончених мистецтв Нью-Йоркського університету, становить собою фіксовану послідовність з вечірніми та літніми програмами. Курс під назвою «Техніка Адлер» викладається в перший рік і складається переважно із вправ стосовно важливості обставин того, як актор знаходиться на сцені. Окрім того, Т. Оппенгейм розширив зв'язок школи з гуманістичними дослідженнями. Інструмент актора — він сам, але якщо актор повинен уникати перетворення на самореференціальних, замкнутих та ізольованих людей, тоді «я», до якого закликає актор, повинно бути тим «я», що включає в себе весь світ. На думку М. Хаммера, спільна програма Adler та NYU-Tisch BFA — найбільш інтегрована програма Америки з комбінованого навчання гуманітарних наук та серйозної акторської підготовки на рівні бакалаврату (Hammer, 2000, с. 298).

На основі системи К. Станіславського, який визначив чіткий напрям розвитку театральної педагогіки, С. Адлер створила новаторський підхід, коригувавши, інтерпретувавши та переформулювавши першооснову відповідно до власного бачення.

На нашу думку, детальне вивчення творчого спадку провідного американського театального педагога С. Адлер, яка присвятила багато років дослідженню механізмів навчання актора, допоможе сучасному поколінню студентів театральних спеціальностей не лише краще осмислити інтерпретаційні можливості, котрі надає система Станіславського в контексті підходу до роботи актора над собою та над роллю, а й посприє розширенню теоретико-практичного дискурсу акторського тренінгу.

Висновки

Дослідження виявило, що акторський тренінг, розроблений С. Адлер на основі авторської інтерпретації системи Станіславського, окрім сприяння усуненню особистих проблем, що заважають успішному професійному навчання, розвитку психічних процесів актора й тренування його творчих навичок і вмінь, фокусує увагу на створенні середовища, що підживлює театральних акторів та глядачів, щоб вони цінували людство, привносячи мистецтво та культуру в суспільство, виходячи з розуміння того, що зростання особистості актора й людини є синонімами.

Акторський тренінг С. Адлер еволюціонував, але його фундаментальні ідеї нині активно використовуються, зокрема в аспекті дослідження діапазону акторських можливостей у динаміці емоцій, пропонуючи актору досліджувати роль на основі власного досвіду, уяви та поведінки, що й визначає перспективи подальших наукових студій.

Список використаних джерел

- Аркадін-Школьник, О. А. (2018). Імпровізаційне самопочуття у вихованні акторської і режисерської майстерності. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*, 50, 121–135.
- Бартоу, А. (Ред.) (2013). *Актёрское мастерство: американская школа* (М. Десятов, пер.). Альпина нон-фикшн.
- Гиппиус, С. В. (1967). *Гимнастика чувств*. Искусство.
- Лисецкий, В. В. (2014). *Эволюция представлений об актёрском тренинге и дифференцированный подход к его проведению* [Автореферат диссертации кандидата искусствоведения]. Российский университет театрального искусства – ГИТИС, Москва.
- Павловський, В. В. (2017). Проблематика методу фізичних дій К. С. Станіславського в контексті сучасного театрального процесу. *Вісник КНУКиМ. Серія: Мистецтвознавство*, 36, 29-38.
- Хлисту́н, О. С. (2017). Особливості застосування пластичних та мовних засобів у процесі створення сценічного образу: мистецтвознавчий аналіз методів акторського перевтілення. *Вісник КНУКиМ. Серія: Мистецтвознавство*, 37, 98-111.
- Черкасский, С. Д. (2012). *Режиссерско-педагогическая деятельность Р. В. Болевского и Л. Страсберга 1920–1950-х годов как опыт развития системы Станиславского* [Автореферат диссертации доктора искусствоведения]. Санкт-Петербургская государственная академия театрального искусства, Санкт-Петербург.
- Adler, S. (1949). The Actor in the Group Theatre. In T. Cole & H. K. Chinoy (Eds.), *Actors on Acting, The Theories, Techniques, and Practices of the Great Actors of All Times as Told in Their Own Words* (pp. 536-540). Crown Publishers.
- Adler, S. (1960). The Art of Acting. The Actor's Needs. *The Theatre II, April*, 16-17.
- Balcerzak, S. (2018). *Beyond Method: Stella Adler and the Male Actor*. Wayne State University Press.
- Chinoy, H. K. (2013). Strasberg versus Adler. In H. K. Chinoy, *The Group Theatre: Passion, Politics, and Performance in the Depression Era* (pp. 95-112). Palgrave Macmillan. (Palgrave Studies in Theatre and Performance History). <https://doi.org/10.1057/9781137294609>.
- Hammer, M. (2000). The Stella Adler Conservatory. In D. Krasner (Ed.), *Method Acting Reconsidered: Theory, Practice, Future* (pp. 297-301). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-1-349-62271-9_21.
- Krasner, D. (2000). I Hate Strasberg. In D. Krasner (Ed.), *Method Acting Reconsidered: Theory, Practice, Future* (pp. 3-39). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-1-349-62271-9_1.
- Krasner, D. (2010). Strasberg, Adler and Meisner: Method Acting. In A. Hodge (Ed.), *Actor Training* (2nd ed., pp. 144-163). Routledge.
- Rotte, J. H. (1983). *The Principles of Acting According to Stella Adler* [PhD Dissertation]. The Graduate Center, City University of New York. https://academicworks.cuny.edu/gc_etds/2209.

References

- Adler, S. (1949). The Actor in the Group Theatre. In T. Cole & H. K. Chinoy (Eds.), *Actors on Acting, The Theories, Techniques, and Practices of the Great Actors of All Times as Told in Their Own Words* (pp. 536-540). Crown Publishers.
- Adler, S. (1960). The Art of Acting. The Actor's Needs. *The Theatre II, April*, 16-17.
- Arkadin-Shkolnyk, O. A. (2018). Improvizatsiine Samopochuttia u Vykhovanni Aktorskoi i Rezhyserskoi Maisternosti [Improvisational Well-being in the Education of Acting and Directing Skills]. *Problemy Vzaiemodii Mystetstva, Pedahohiky ta Teorii i Praktyky Osvyty* [Problems of Interaction of Art, Pedagogy, Theory and Practice of Education], 50, 121-135 [in Ukrainian].
- Balcerzak, S. (2018). *Beyond Method: Stella Adler and the Male Actor*. Wayne State University Press.
- Bartow, A. (Ed.) (2013). *Akterskoe Masterstvo: Amerikanskaya Shkola* [Acting: American School] (M. Desyatov, Trans.). Alpina non-fiction [in Russian].
- Cherkasskii, S. D. (2012). *Rezhissersko-Pedagogicheskaya Deyatel'nost' R. V. Boleslavskogo i L. Strasberga 1920–1950-kh Godov kak Opyt Razvitiya Sistemy Stanislavskogo* [Directing and Pedagogical Activity of R. V. Boleslavsky and L. Strasberg of the 1920s – 1950s as an Experience in the Development of the Stanislavsky System] [Abstract of DSc Dissertation]. St. Petersburg State Academy of Theater Arts, St. Petersburg [in Russian].
- Chinoy, H. K. (2013). Strasberg versus Adler. In H. K. Chinoy, *The Group Theatre: Passion, Politics, and Performance in the Depression Era* (pp. 95-112). Palgrave Macmillan. (Palgrave Studies in Theatre and Performance History). <https://doi.org/10.1057/9781137294609>.

- Gippius, S. V. (1967). *Gimnastika Chuvstv [Gymnastics of the Senses]*. Iskusstvo [in Russian].
- Hammer, M. (2000). The Stella Adler Conservatory. In D. Krasner (Ed.), *Method Acting Reconsidered* (pp. 297-301). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-1-349-62271-9_21.
- Khlystun, O. S. (2017). *Ocoblyvosti Zastosuvannia Plastychnykh ta Movnykh Zasobiv u Protsezi Stvorennia Stsenichnoho Obrazu: Mystetstvoznavchyi Analiz Metodiv Aktorskoho Perevtilennia [Features of Application of Plastic and Linguistic Means in the Process of Creating a Stage Image: Art Criticism Analysis of the Actors' Impersonation Methods]*. *Visnyk KNUKіM. Serii: Mystetstvoznavstvo [Bulletin of KNUKіM. Series in Arts]*, 37, 98-111. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.37.2017.155619> [in Ukrainian].
- Krasner, D. (2000). I Hate Strasberg. In D. Krasner (Ed.), *Method Acting Reconsidered* (pp. 3-39). Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-1-349-62271-9_1.
- Krasner, D. (2010). Strasberg, Adler and Meisner: Method Acting. In A. Hodge (Ed.), *Actor Training* (2nd ed., pp. 144-163). Routledge.
- Lisetskii, V. V. (2014). *Evolutsiya Predstavlenii ob Akterskom Treninge i Differentsirovannyi Podkhod k Ego Provedeniyu [Evolution of Ideas about Acting Training and a Differentiated Approach to Its Implementation]* [Abstract of PhD Dissertation]. Russian Institute of Theatre Arts GITIS, Moscow [in Russian].
- Pavlovskiy, V. V. (2017). Problematyka Metodu Fizychnykh Dii K. S. Stanislavskoho v Konteksti Suchasnoho Teatralnoho Protsezu [The Problematics of Stanislavsky's Method of Physical Actions in the Context of Modern Theatrical Process]. *Visnyk KNUKіM. Serii: Mystetstvoznavstvo [Bulletin of KNUKіM. Series in Arts]*, 36, 29-38. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.36.2017.157674> [in Ukrainian].
- Rotte, J. H. (1983). *The Principles of Acting According to Stella Adler* [PhD Dissertation]. The Graduate Center, City University of New York. https://academicworks.cuny.edu/gc_etds/2209.

Стаття надійшла до редакції: 27.05.2021

АКТЕРСКИЙ ТРЕНИНГ СТЕЛЛЫ АДЛЕР: ИГРА КАК ФОРМА СОЦИАЛЬНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

Штефюк Валерия Дмитриевна
Ассистент,
Киевский национальный университет
культуры и искусств,
Киев, Украина

Цель статьи — выявить специфику актерского тренинга одного из ведущих американских театральных деятелей XX в. С. Адлер в контексте особенностей интерпретации метода Станиславского и определить его актуальность на современном этапе развития театральной педагогики. Методология исследования. Применен системный метод, позволивший рассмотреть методику обучения актера, предложенную К. Станиславским как целостность; метод когнитивного анализа, благодаря которому выявлены различия системы профессиональной подготовки актера Л. Страсберга, С. Майснера и С. Адлер, а также прослежено внутреннюю логику развития методики актерского обучения с помощью специально разработанных упражнений тренинга и др. Научная новизна. Исследована методика обучения актера С. Адлер, которая представляет собой творческую трансформацию теории Станиславского и соответствует потребностям студентов актерского мастерства; проанализированы упражнения внешней и внутренней техники актера из тренинга С. Адлер, актуальные для современной театральной педагогики. Выводы. Выявлено, что актерский тренинг, разработанный С. Адлер на основе авторской интерпретации системы Станиславского, кроме содействия устранению личных проблем, мешающих успешному профессиональному обучению, развитию психических процессов актера и тренировки его творческих навыков и умений, фокусирует внимание на создании среды, которая подпитывает театральных актеров и зрителей, чтобы они ценили человечество, привнося искусство и культуру в общество, исходя из понимания того, что рост личности как актера, так и человека являются синонимами. Актерский тренинг С. Адлер эволюционировал, но многие его фундаментальные идеи активно используются, в частности в аспекте исследования диапазона актерских возможностей в динамике эмоций, предлагая актеру исследовать роль на основе собственного опыта, воображения и поведения.

Ключевые слова: Стелла Адлер; актерский тренинг; система Станиславского; обучение актера; методология; театральный педагог

**STELLA ADLER'S
ACTING TECHNIQUE: ACTING
AS A FORM OF SOCIAL NETWORKING**

Valeriia Shtefiuk
*Assistant,
Kyiv National University of Culture and Arts,
Kyiv, Ukraine*

The purpose of the article is to identify the special features of acting training of one of the leading American theatre figures of the twentieth century Stella Adler in the context of the peculiarities of interpretation of the Stanislavsky method and to determine its relevance at the present stage of the theatre pedagogy development. Research methodology. The author of the article applies the systematic method to consider the acting training methodology propounded by K. Stanislavsky, the method of cognitive analysis to reveal the differences in the professional training systems of L. Strasberg, S. Meisner, and S. Adler, as well as considers the internal logic of the development of the acting training technique with the help of specially developed training exercises, etc. Scientific novelty. The article examines S. Adler's acting teaching methods, which are a creative transformation of Stanislavsky's theory and meets the needs of acting students, and analyses S. Adler's exercises of actor's external and internal technique, relevant for modern theatre pedagogy. Conclusions. The article demonstrates that the acting training developed by S. Adler on the basis of the author's interpretation of the Stanislavsky system, in addition to helping to solve personal issues that hinder successful professional training, the development of the actor's mental processes and his creative skills and abilities, focuses on the creation of an environment that would allow theatre actors and viewers to appreciate humanity, bringing art and culture to the society, based on the understanding that the growth of the personality of both the actor and the person are synonymous. S. Adler's acting technique has evolved, but a lot of its fundamental ideas are actively used, in particular in the aspect of studying the range of acting capabilities in the dynamics of emotions, offering the actor to explore the role based on his own experience, imagination, and behaviour.

Keywords: Stella Adler; acting training; Stanislavsky system; professional training; methodology; theatre teacher